

HOROLEZECTVÍ

Z ČESKÉHO RÁJE NA VRCHOLY SVĚTA
MUZEUM ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ

EXPOSITION DES BERGSTEIGENS

VOM BÖHMISCHEN PARADIES BIS ZU DEN GIPFELN
DER WELT

MUSEUM DES BÖHMISCHEN PARADIES IN TURNOV

MOUNTAINEERING

FROM THE BOHEMIAN PARADISE TO THE PEAKS
OF THE WORLD

MUSEUM OF THE BOHEMIAN PARADISE IN TURNOV

V září 2019 byla v turnovském muzeu otevřena nová stálá expozice horolezectví, která v kraji úzce spjatém s horolezectvím dosud chyběla. Expozice je určena nejen horolezcům, ale především všem těm, kteří mají rádi sport, přírodu či historii.

Im September 2019 wurde in dem turnauer Museum eine neue Dauerausstellung zum Bergsteigen eröffnet, die in der mit dem Bergsteigen eng verbundenen Region noch fehlte. Die Ausstellung richtet sich nicht nur an Kletterer, sondern auch an alle, die Sport, Natur oder Geschichte mögen.

In September 2019 the museum in Turnov opened a new permanent exhibition on mountaineering, the first in this region so closely associated with climbing. The exhibition is intended not only for climbers, but also for anyone who enjoys sport, nature or history.

Trocha českorajské historie

KONEC 19. STOLETÍ: Do českorajských skalních měst začínají zajíždět lezci z německého příhraničí.

ENDE DES 19. JAHRHUNDERTS: Die Kletterer aus dem deutschen Grenzgebiet beginnen die Felsenstädte des Böhmisches Paradieses zu entdecken.

END OF THE 19TH CENTURY: The Bohemian Paradise rock towns are visited by climbers from the German border areas.

DOBA PRVNÍ REPUBLIKY: Léta první republiky jsou dobou prvovýstupů na výrazné skalní útvary, většinu skal zlezli jako první němečtí lezci, čeští je ale vzápětí následovali.

ZEITRAUM DER ERSTEN REPUBLIK: Jahre der ersten Republik sind die Zeit der Erstbesteigungen von markanten Felsenformationen, deutsche Kletterer haben als Erstersteiger die meisten Felsen bestiegen, tschechische Kletterer haben sind gefolgt.

FIRST REPUBLIC PERIOD: The era of the First Republic is the time of the first ascents of prominent rock formations, most of the rocks were climbed first by German climbers and the Czech ones followed suit.

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA: Období druhé světové války přineslo velký rozvoj lezení v Českém ráji, protože terény v zahraničí a v pohraničí byly kvůli válce nedostupné. Vedle místních sem ve velkém přicházeli zejména lezci z Prahy a všichni se společně připravovali na poválečné výpravy do vysokých hor.

ZWEITER WELTKRIEG: Die Periode des zweiten Weltkrieges verursachte eine große Entwicklung der Kletterei im böhmischen Paradies, weil die Klettergebiete im Ausland und im Grenzgebiet unzugänglich wurden. Außer den hiesigen Kletterern kamen hier in hoher Anzahl besonders Prager Kletterer und alle haben sich zusammen auf die Expeditionen in hohe Berge nach dem Krieg vorbereitet.

SECOND WORLD WAR: The period of the Second World War saw a great development of climbing in Bohemian Paradise as the rocks and mountains abroad and in the border regions were inaccessible. Apart from the local climbers, climbers came here mainly from Prague and prepared together for post-war expeditions into high mountains.

1945–1960: Poválečné nadšení se týkalo i horolezců. To, na co se celou válku připravovali ve Skaláku, začali uskutečňovat – mohli začít lézt ve vyšších horách a poprvé se tak místní horolezectví vydává dvěma cestami: tuzemskou a zahraniční.

1945–1960: Begeisterung nach dem Ende des Krieges herrschte auch unter den Bergsteigern. Sie haben das umgesetzt, worauf sie sich während des ganzen Krieges vorbereiteten – in dem Hochgebirge klettern zu können und es ist zum ersten Mal, dass hiesiges Bergsteigen in zwei Wegen fortsetzt, in der in- und ausländischen Richtung.

1945–1960: The post-war enthusiasm also included climbers. They began to do what they had been getting ready for in the Skalák rock town during the war—they were able to start climbing in higher mountains. This is when the local climbing forks out in two directions: at home and abroad.

1960–1989: Skoro všechny skály v Českém ráji už byly zlezeny, a horolezci proto hledali náročnější cesty na jejich vrcholy. Díky této snaze došlo k velkému rozvoji lezeckých technik a lezeckého sportu vůbec.

Vysokohorské expedice stále častěji směřovaly do nejvyšších hor světa, kam se v podstatě přesunulo světové horolezecké snažení.

1960–1989: Fast alle Felsen im Böhmischem Paradies wurden schon bestiegen und die Bergsteiger suchten deswegen mehr anspruchsvolle Wege auf ihre Gipfel. Es kam zu großer Entwicklung der bergsteigerischen Technik und des ganzen Klettersports überhaupt.

Expeditionen nahmen immer öfter Richtung nach den höchsten Bergen der Welt, wohin sich, im Grunde genommen, das bergsteigerische Streben verschob.

1960–1989: Most rocks in Bohemian Paradise have been climbed and climbers therefore sought more demanding routes to their tops. These efforts resulted in extensive development of climbing techniques and climbing in general.

High mountain expeditions more often than not targeted the highest mountains in the world where the focus of the world mountaineering efforts shifted.

PO ROCE 1989: Po roce 1989 se situace v horolezectví pro české lezce radikálně mění. V souvislosti s otevřením hranic se do vysokých hor může vydat kdokoliv, kdo má dostatek financí a sebevědomí. Skály Českého ráje jsou plné lezců, jejichž vybavení se v tomto období výrazně zlepšilo – horolezectví zde stále žije...

NACH 1989: Nach dem Jahre 1989 änderte sich Situation in dem Bergsteigen für tschechische Kletterer radikal, weil in dem Zusammenhang mit dem Aufmachen der Grenze jeder, wer notwendige Finanzmittel und Selbstbewusstsein hatte, sich auf den Weg in das Hochgebirge machen konnte. Felsen des Böhmischem Paradieses sind voll von Kletterern mit viel besserer Ausrüstung in dieser Periode – Bergsteigen lebt hier immer...

AFTER 1989: The situation in climbing changed radically for Czech climbers after 1989 as the borders were open and everybody who had enough money and confidence could travel to high mountains. The Bohemian Paradise rocks are full of climbers whose gear improved significantly – climbing is still alive here...

Německá expozice

Horolezecké světy v Labských pískovcích

Kletterwelten in den Elbsandsteinen

Climbing worlds in the Elbe Sandstone Mountains

Navštivte naši partnerskou expozici v Bad Schandau!

Besuchen Sie unsere Partnerausstellung in Bad Schandau!

Visit our partner exhibition in Bad Schandau!

Při přípravě turnovské expozice jsme spolupracovali se saským městem Bad Schandau – kolébkou pískovcového horolezectví, odkud přicházeli první lezci i do Českého ráje. V tamním muzeu také vznikla nová horolezecká expozice, která představuje historii saského horolezectví od jeho začátků po současnost nazíranou z mnoha úhlů pohledu. Expozice je přímo nabitá informacemi a fotografiemi.

Bei der Vorbereitung der turnauer Ausstellung haben wir mit der sächsischen Stadt Bad Schandau – der Wiege des Sandsteinkletterns, von wo die ersten Kletterer ins Böhmisches Paradies kamen, zusammengearbeitet. Im dortigen Museum entstand auch eine neue Kletterausstellung, die die Geschichte des sächsischen Bergsteigens von den Anfängen bis zur Gegenwart aus vielen Blickwinkeln zeigt. Die Ausstellung ist unmittelbar mit Informationen und Fotografien gefüllt.

When preparing the Turnov exhibition we worked with the town of Bad Schandau in Saxony – the cradle of sandstone climbing, from where the first climbers came to the Bohemian Paradise. The museum there has also opened a new climbing exhibition, presenting the history of climbing in Saxony from its origins to the present day, viewed from many different perspectives. The exhibition is packed with information and photographs.

Expozice se nachází v zajímavě řešené budově v revitalizované části muzejního areálu. Architekti Radim Babák a Ondřej Tobola ze studia Hipposdesign pro expozici vytvořili netradiční interiér, který evokuje procházku horskou krajinou.

Die Ausstellung befindet sich in einem interessant gestalteten Gebäude im revitalisierten Teil des Museumskomplexes. Die Architekten Radim Babák und Ondřej Tobola vom Hipposdesign Studio haben für die Ausstellung ein ungewöhnliches Interieur geschaffen, das einen Spaziergang durch die Berglandschaft evoziert.

The exhibition is situated in an interestingly designed building in the renovated part of the museum complex. The architects Radim Babák and Ondřej Tobola from the Hipposdesign studio have created an unconventional interior for the exhibition, evocative of a walk through a mountain landscape.

Foto: Filip Šlapal / AV Media

Překlad / Übersetzung: Bc. Lenka Kulhánková – Jazykový institut

Grafická příprava / Graphik: Zpromotion s.r.o.

Tisk / Druck: RK TISK Jičín

Vydavatel / Herausgeber: Muzeum Českého ráje v Turnově

Leták vznikl v rámci projektu Pro horolezce neexistují hranice (číslo projektu: 100268705) spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Das Flugblatt bildet einen Teil des Projekts Für die Bergsteiger gibt es keine Grenzen. (Projektnummer: 100268705), das seitens der Europäischen Union aus dem Europäischen Fonds für regionale Entwicklung mitfinanziert ist.

Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj.
Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014–2020